Roll No. ……. **Total Pages: _ _**

Paper ID: BLA310 **Course Code:** DABB32310T

Examination (January - 2024)

Bachelor of Arts (B.A. Liberal Arts)

Semester - III

Drug Abuse: Problem, Prevention and Management

Time Allowed: 3 Hours **Max. Marks: 70**

Instructions for the Students

1. Attempt any 2 questions out of 4 from Section – A (Each question carries 10 marks)
2. Attempt any 2 questions out of 4 from Section – B (Each question carries 10 marks)
3. Attempt any 10 questions out of 15 from Section – C (Each question carries 03 marks)

Section - A **2*10=20**

Q1. How drug abuse different from drug dependent and drug addiction?

Q2. Problems of drug abuse in Punjab.

Q3. Define stimulants. Mention their short term, long term and their withdrawal symptoms?

Q4. Classify the drugs in detail?

Section - B **2*10=20**

Q1. How media can play an important role in managing and preventing drug abuse.

Q2. What is role of family in prevention of drugs?

Q3. Discuss self management strategies for drug abuse.

Q4. What roles de-addiction centers should play in preventing drug abuse?

Section - C **10*3=30**

Q9. Short Answer Questions (Attempt any 10 questions)

a) Define drug dependence
b) What are psychoactive drugs?
c) What are inhalants?
d) What are the withdrawal effects of cocaine?
e) Draw the structure of Amphetamine.
f) Role of educational programmes
g) Smuggling of Drugs
h) Mortality
i) Moral Values
j) NDPS
k) Meaning of Family support
l) Drug De-addiction clinics
m) Importance of Publicity and media
n) Time bound trials
o) Teacher as role-model

Roll No. ……. **Total Pages: _ _**

Paper ID: BLA310 **Course Code:** DABB32310T

Examination (January - 2024)

Bachelor of Arts (B.A. Liberal Arts)

Semester - III

Drug Abuse: Problem, Prevention and Management

Time Allowed: 3 Hours **Max. Marks: 70**

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਹਿਦਾਇਤਾਂ

1. ਭਾਗ - ੳ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ 4 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ 2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰੋ, ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10 ਅੰਕ ਹਨ।
2. ਭਾਗ - ਅ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ 4 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ 2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰੋ, ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10 ਅੰਕ ਹਨ।
3. ਭਾਗ - ੲ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ 15 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ 10 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰੋ, ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 03 ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ – ੳ **2*10=20**

1. ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਆਦਤ , ਨਸ਼ਾ ਨਿਰਭਰਤਾ ਅਤੇ ਨਸ਼ਾ ਖੋਰੀ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਭਿੰਨ ਹੈ?

2. ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।

3. ਉਤੇਜਕ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ।ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਲਘੂਕਾਲੀਨ, ਦੀਰਘ ਕਾਲੀਨ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਨਿਰਲਿਪਤਤਾ ਲੱਛਣਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਲਿਖੋ।

4. ਨਸਿਆਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਣ ਵਿਸਥਾਰਸਹਿਤ ਕਰੋ।

ਭਾਗ - ਅ **2*10=20**

5. ਨਸਿਆਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਰੋਕਥਾਮ ਵਿੱਚ ਮੀਡੀਆ ਦਾ ਕੀ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ,ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ।

6. ਨਸਿਆਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰ ਕਿਵੇਂ ਆਪਣਾ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ?

7. ਨਸਿਆਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਸਵੈ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

8. ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਆਦਤ ਦੇ ਰੋਕਥਾਮ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਾ ਛਡਾਉ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦਾ ਕੀ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ।

ਭਾਗ - ੲ **10*3=30**

9. ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਸਵਾਲ (ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚੋ ਕੋਈ ਵੀ 10 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰੋ)

a) ਨਸ਼ਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਨਿਰਭਰਤਾ
b) ਮਨੋਕਿਰਿਆਸੀਲ ਨਸ਼ੇ ਕੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ? ਉਦਾਹਰਣ ਦਿਉ।
c) ਵਾਸ਼ਪਸੀਲ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।
d) ਕੋਕੀਨ ਦੇ ਨਿਰਲਿਪਤਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕੀ ਹਨ?
e) ਐਮਫੀਟਾਮੀਨ ਦੀ ਸੰਚਰਨਾ ਨੂੰ ਬਣਾਉ।
f) ਐਜੂਕੇਸਨਲ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਕੀ ਰੋਲ ਹੈ?
g) ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਤਸਕਰੀ
h) ਮੌਤ- ਦਰ
i) ਚੰਗੇ ਸੰਸਕਾਰ
j) ਐੱਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐੱਸ
k) ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਅਰਥ
l) ਨਸ਼ਾ ਛਡਾਉ ਕੇਂਦਰ
m) ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ
n) ਸਮਾਂ ਬੰਧਿਤ ਟਰਾਇਲ
o) ਅਧਿਆਪਕ ਰੋਲ ਮਾਡਲ ਵਜੋਂ